

*Rumunsko a rumunská
literatura v 19. století*

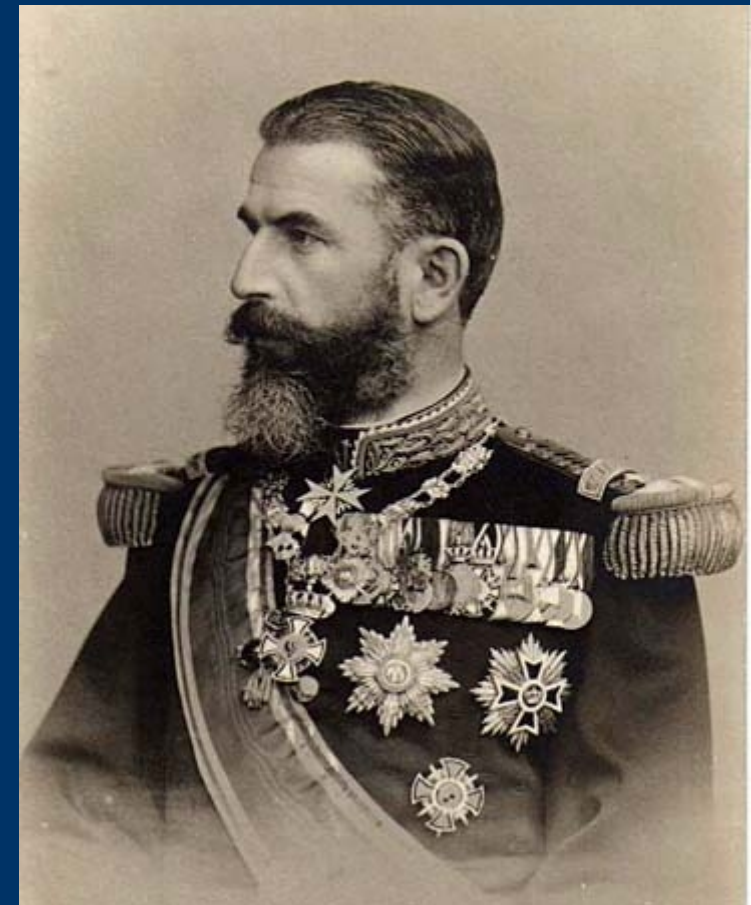
Rumunské země v 19. století

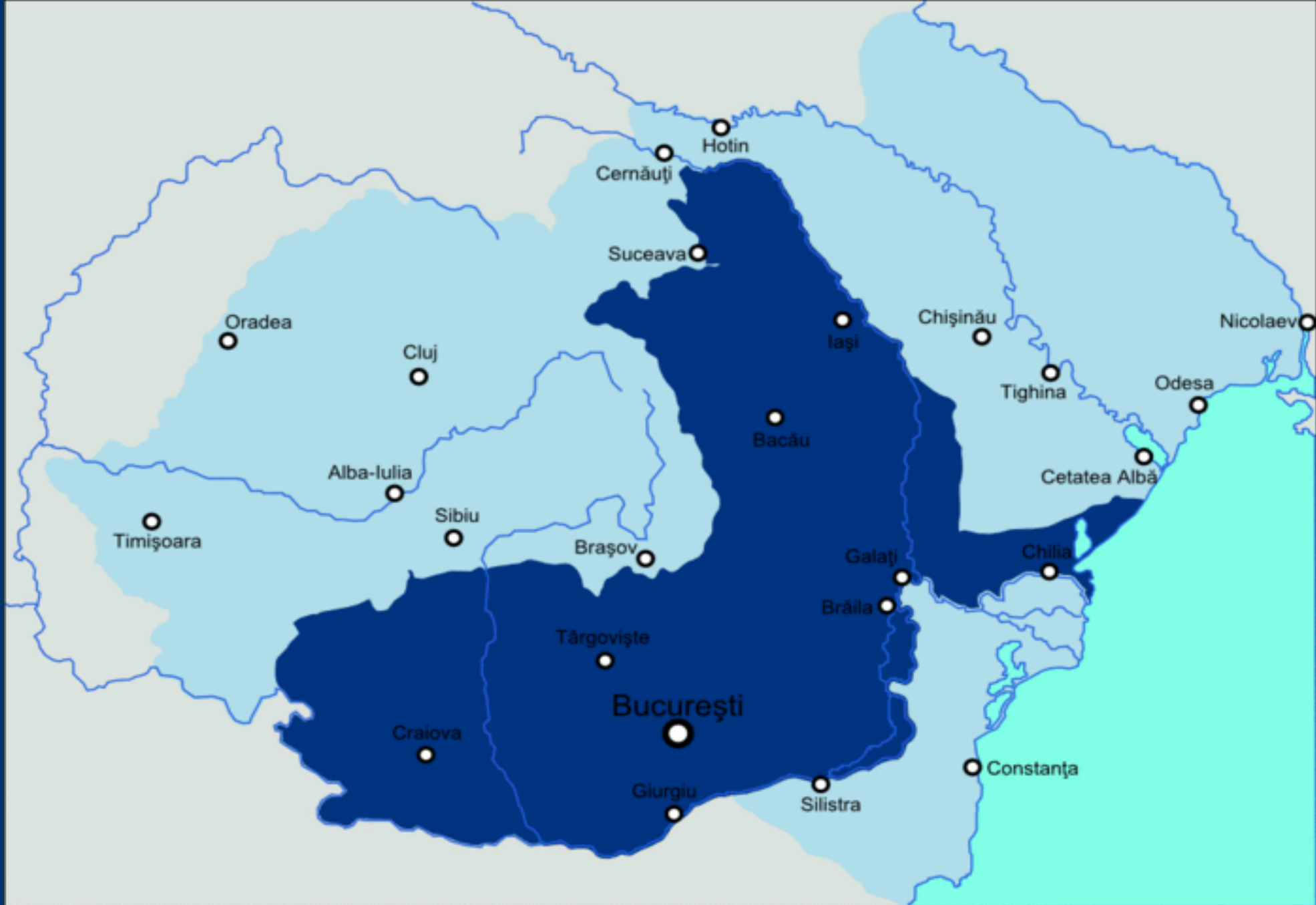
- Sedmihradsko součástí Rakousko-Uherska
- Valašsko a Moldavsko do 1829 v Osmanské říši
- 1829-1934 ruský protektorát,
autonomie
- 1859 společným knížetem
Alexandru Ioan Cuza
- 1862 sjednocení

Rumunské země v 19. století

- duben 1866 Karel Hohenzollern
- 1878 Berlínský kongres - nezávislost
- 10. května 1881 království
- Carol I. vládl až do října 1914

United Principalities of Wallachia and Moldavia

Národní obrození

- Sedmihradská škola
- vzdělání a osvícení bojaři ve Valašsku a Moldavsku
- 30. a 40. léta romantismus - začlenění do evropského kontextu

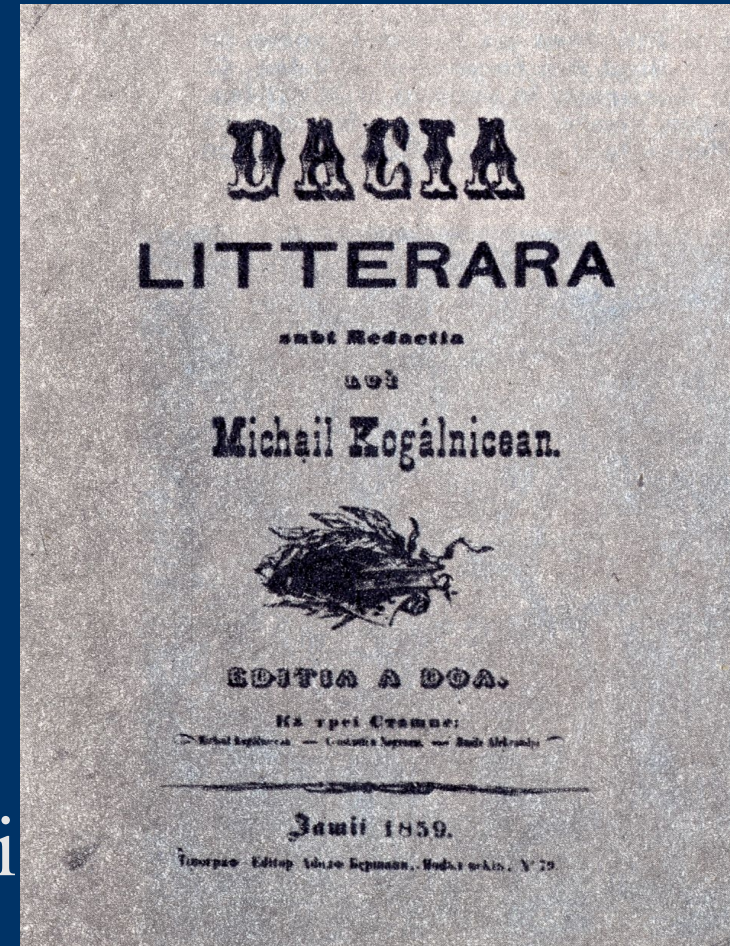
Osmičtyřicátníci

- odkazují k romantismu
- opožděná recepce
klasicismu
- 1840 první číslo
časopisu *Dacia literară*
- Mihail Kogălniceanu
„program
osmičtyřicátníků“

Mihail Kogălniceanu

- ústup od překladů a adaptací
- podpora původní tvorby ve všech rumunských zemích
- ustavení společného spisovného jazyka a společné národní literatury
- témata z historie národa, malebnosti země, lidové slovesnosti, folklorních zvyků

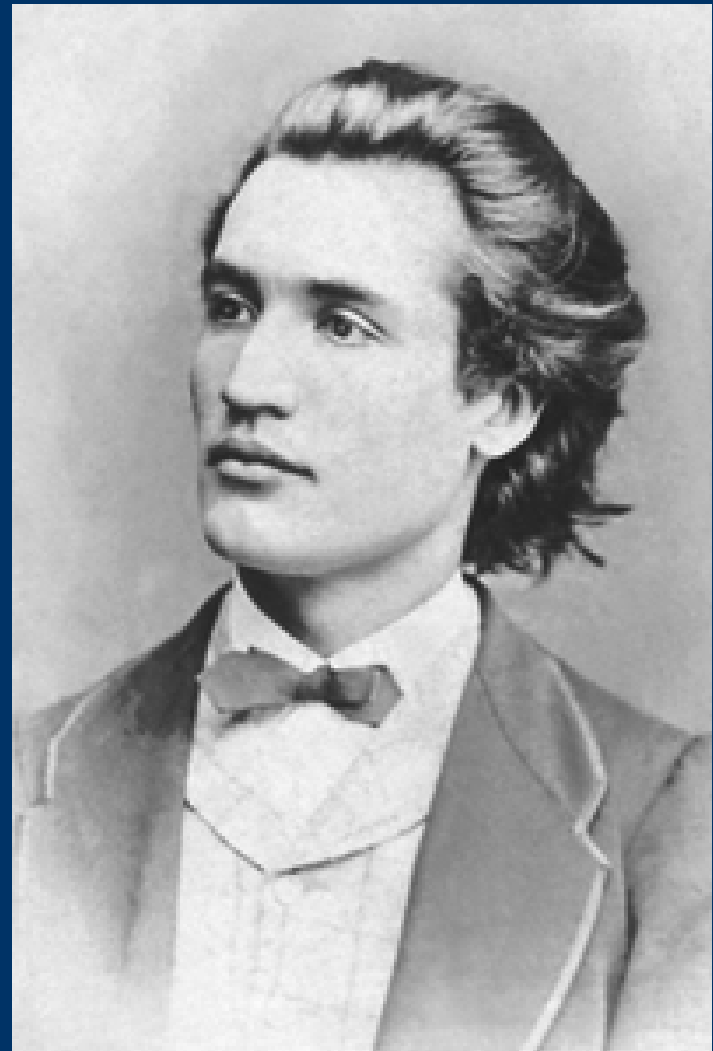

Mihai
Eminescu

Mihai Eminescu

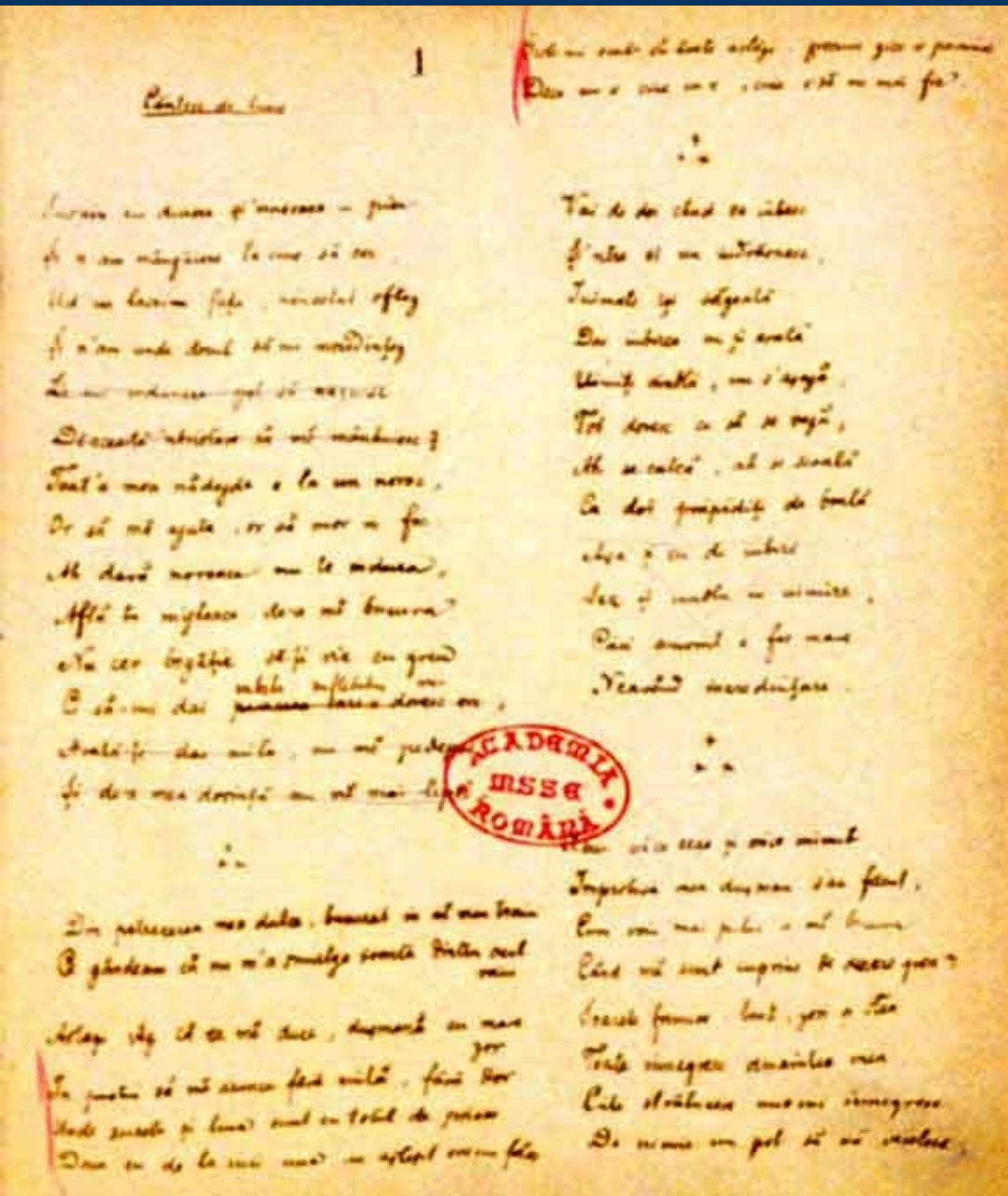
- Mihail Eminovici
- 1850-1889
- nedokončil
gymnázium
- studoval ve Vídni,
Berlíně a Jeně
- krátce v Praze

Mihai Eminescu

- zakladatel básnického jazyka a veršovaných forem
- pozdně romantická tvorba se symbolistními náznaky
- romantické pocity, protiklady, inspirace lidovou slovesností
- smysl lidské existence a dějin
- skepse, pesimismus

Mihai Eminescu

- knižně za jeho života vyšla jediná sbírka

Biblioteca Academiei Române
(1877-1883)

Ion

Luca

Caragiale

Ion Luca Caragiale

- 1852-1912
- z herecké rodiny
- konzervatoř v
Bukurešti
- humoristické časopisy
Claponul
Moftul romăn

Ion Luca Caragiale

- komedie ze soudobého společenského života
- kritika konzervativní i liberální demagogie
- kritika nemorálnosti stranického politikaření
- kritika nevdělanosti a povýšenosti maloměšťáků

Ion Luca Caragiale

- O noapte furtunoasă (1879, Bouřlivá noc)
- Conu Leonida față cu reacțiunea (1880, Pan Leonida proti reakci)
- O scrisoare pierduța (1884, Ztracený dopis)
- D-ale carnavalului (1885, Když se slaví karneval)
- Năpasta (1890, Křivé obvinění)

CONVORBIRI LITERARE

No. 2

Bucuresti, 1 Maiu 1885

Anul XIX

D'ALE CARNAVALULUI

COMEDIE IN 3 ACTE.

P E R S O A N E L E

NAE GIRIMEA, frizer și sub-chirurg.

IANCU PAMPON, ce-i mai zice și „CONTINA CU 5 FANTII“.

MACHE RAZACHESCU, ce-i mai zice și „CRĂCĂNEL“.

UN CATINDAT DELA PERCEPTIE.

IORDACHE, calfă la Girimea.

UN IPISTAT.

DIDINA MAZU, nihilistă din București.

MIȚA BASTON, republicană din Ploiești.

UN CHELNER.

O MASCĂ.

Măști, — Public, — Sergenți de noapte.

Intr'un carnaval, in București.

ACTUL I.

Un salon de frizărie de mahală. Mobile de paie. Ușă și fereastră de prăvălie in fund. La dreapta in planul întâiu o ușe; in planul al doilea un lavabo. Ambele planuri din dreapta sunt mascate de restul scenii printr'un «paravent».

SCENA I.

Iordache, apoi Pampon.

Iordache (șade pe un scaun și dă un briciu la piatră, fredonând) „Și mă cere, mamă, cere. — Cine dracul te mai cere? — Și mă cere d'un bărbier...“

Pampon (intrând prin fund) Aici este frizăria lui d. Nae Girimea?...

Iordache (sculându-se politicos) Da, poftiți... Barba? părul?

Pampon. Nimic...

Iordache. Atunci poate vă spălați la cap?

A kdo dál?

- Ioan Slavici (1848-1925)
- Ion Creangă (1839-1889)
- Titu Maiorescu (1840-1917)